

نشانه‌های خونریزی داخلی بدن

خون جاری در رگ‌ها این قابلیت را دارد که هنگام آسیب عروق، مانع ریزش بیش از حد خون شود، در غیر این صورت با اولین آسیبی که به جدار رگ وارد می‌آید، آن قدر خون از بدن خارج می‌شد تا فرد به علت اختلال در تامین انرژی بافتی یا شوک جان خود را از دست بدهد.

جام جم آنلاین: خون جاری در رگ‌ها این قابلیت را دارد که هنگام آسیب عروق، مانع ریزش بیش از حد خون شود، در غیر این صورت با اولین آسیبی که به جدار رگ وارد می‌آید، آن قدر خون از بدن خارج می‌شد تا فرد به علت اختلال در تامین انرژی بافتی یا شوک جان خود را از دست بدهد.

دکتر سیدمحسن رضوی، فوق تخصص بیماری‌های خون و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران درباره علل و عوامل بروز خونریزی داخلی به جام جم می‌گوید: عوامل مسوول این روند دفاعی، پلاکت‌ها و فاکتورهای انعقادی موجود در پلاسما و سلول‌های فرس‌کننده جدار رگ است که هر گونه اختلال در هماهنگی این سه گروه باعث خونریزی غیر طبیعی و پیامدهای ناگوار می‌شود.

به گفته وی، بیماری‌های انعقادی به 2 دسته ارثی و اکتسابی تقسیم می‌شوند. بیماری‌های ارثی ممکن است به صورت کمی یا کیفی شامل حال پلاکت‌ها یا فاکتورهای 12 گانه دخیل در تشکیل لخته شود، مثلا فرد مبتلا به هموفیلی A به علت کمبود مادرزادی فاکتور 8 انعقادی، قادر نیست که در لحظه آسیب بافتی و هنگام خروج خون از رگ جلوی خونریزی را بگیرد.

این عضو هیات علمی با اشاره به این که ممکن است اشکال اکتسابی اختلال در سیستم انعقاد خون، ناشی از داروها باشد، آن را به 2 دسته تقسیم می‌کند.

دسته اول داروهایی که اصلا به منظور تقلیل توان انعقادی به کار می‌روند (وارفارین، آسپیرین و...) و دسته دوم مواردی که عارضه مصرف یک دارو سبب اختلال انعقادی شده است، مثلا وقتی داروی ایبوپروفن به عنوان مسکن یا ضدالتهاب مصرف می‌شود، می‌تواند باعث اختلال عملکرد پلاکتی شود، ضمن این که همین دارو می‌تواند به مخاط معده هم آسیب رسانده و شرایط خونریزی گوارشی را فراهم کند. وی یادآور می‌شود: بیماری‌هایی مثل عفونت پیشرفته، اختلالات متابولیک و سیستم ایمنی و سرطان‌ها با تغییر وضعیت طبیعی پلاکت‌ها و فاکتورهای انعقادی و سلول‌های مخاط عروقی می‌تواند باعث اختلال عملکرد سامانه‌های انعقادی شوند.

دکتر رضوی می‌افزاید: تقریبا همه اعضای بدن دارای عروق خونی هستند، بنابراین آسیب‌های فیزیکی یا هر پدیده التهابی عفونی و سرطانی می‌تواند باعث افزایش استعداد خونریزی در بافت‌ها شود.

او می‌گوید: نسوج بدن شامل فضاهایی است که ممکن است از طریق لوله‌هایی به خارج راه داشته باشد، همانند دستگاه گوارشی، تنفسی، ادراری، تناسلی، بینایی و شنوایی یا این که ارتباط آنها از طریق عروق، اعصاب، عضلات و استخوان‌ها با دیگر اعضای بدن برقرار شود و رابطه مستقیمی با خارج از بدن نداشته باشند، مثل جمجمه و محتویات آن، گردن، قفسه سینه، شکم، لگن، ران‌ها، شانه، بازو و... به همین جهت وقتی خونریزی در بافت‌های مرتبط با خارج رخ می‌دهد، در پی خروج خون به بیرون بسته به شدت آن، اطرافیان و پزشک متوجه این اتفاق شده و درصدد کنترل علت و علائم آن برمی‌آیند و در صورتی که خونریزی در اعضای بسته بدن باشد، تشخیص سخت‌تر خواهد بود و با انجام آزمایشات، تصویربرداری در فضای لگنی و شکم می‌توان به علت رسید.

وی اظهار می‌کند: علل خونریزی هر چه که باشد از نظر شدت می‌توان بیماران را در طیفی از «بسیار اندک» و «بسیار شدید» گنجانند که یک سوی آن خونریزی‌های خفیف و چند قطره در شبانه‌روز است (مثل زخم ساده در معده که از طریق روده و به همراه مدفوع دفع می‌شود و بیمار خود از آن مطلع نیست) تا این که مدت‌ها بعد به علت کم‌خونی و فقر آهن در آزمایشگاه کشف می‌شود اما ممکن است همین زخم به علت خونریزی شدید در عرض چند دقیقه جان بیمار را بگیرد.

به گفته دکتر رضوی، گاهی به علت سوانح رانندگی، سقوط از بلندی، اصابت یک جسم سخت به ناحیه سر و... خونریزی خفیفی در فضای داخلی جمجمه (بین استخوان و مغز) ایجاد می‌شود که با کمی گیجی و عدم تعادل طی چند هفته جذب خواهد شد، ولی گاهی هم همین آسیب ممکن است سبب خونریزی وسیعی در نسج مغز شود و بلافاصله ارتباط سیستم عصبی مرکزی بافت‌های حیاتی دیگر بدن را قطع کند و طی چند دقیقه موجب مرگ بیمار شود.

این فوق تخصص بیماری‌های خونی اذعان می‌کند: گاهی در پی آسیب فیزیکی به استخوان لگن یک فرد، احتمال می‌رود حدود یک لیتر از خون فرد یا حتی بیشتر از این میزان، در لگن و ران او محبوس شود که علاوه بر علائم موضعی، به شوک و اتفاقات جدی بعدی منجر شود، در حالی که خونی از بدن خارج نشده است.

وي تصريح مي‌کند: ممکن است بيماري که دچار نقص سيستم انعقادي است به علت سرفه شديد دچار پارگي عروق مخاط دستگاه تنفسي شده و به دليل شدت خونريزي در مجاري تنفسي يا بافت ريه، از خونريزي و کمبود اکسيژن تلف شود بنابر اين بهتر است افراد با جدي تلقي کردن آن، هنگام داشتن ضعف و خستگي، تندي تنفس و ضربان قلب، مشورت با پزشك را فراموش نکنند و اجازه دهند تا پزشك با انجام معاینات و آزمایشات، بيماري آنها را تشخيص دهد.